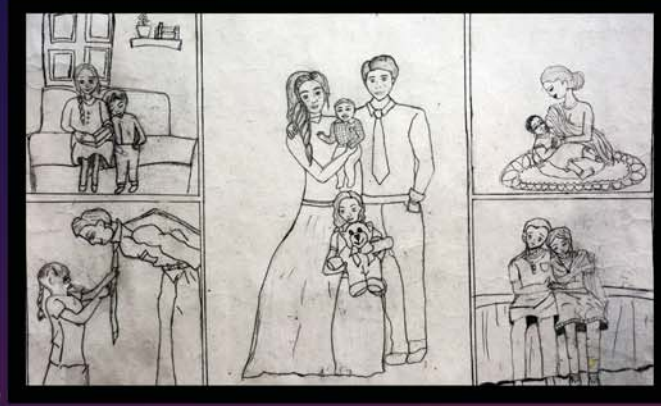

हिमाली शान्ति

विश्वासबाट एकताको घेरा हुन्छ ।

सोका
पारिवारिक
महोत्सव

अक्टोबर
२०१९

Where, "How" turns to

"WOW!"

Introducing
Soka
Education
System

1998-2018

YEARS

**FREE
ADMISSION**

Commemorating

20th

Successful years

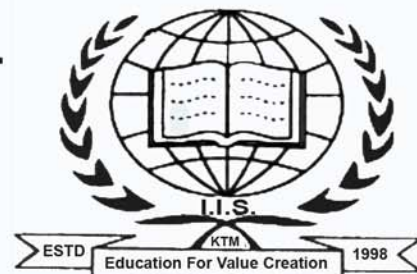
IKEDA INTERNATIONAL SCHOOL

Ravibhawan, Next to Machha Gate

Tel.: 4-279878, P.O.Box: 9340

Kathmandu, Nepal

Email: ikedaschool@mail.com.np

विषय सूचि

प्रधान सम्पादक :
श्रीमती सहना श्रेष्ठ

सह सम्पादक :
श्रीमती अञ्जली बस्नेत
श्री अमित रजिजत
सुश्री युस्विता शाक्य
श्री विजैन श्रेष्ठ

कम्प्युटर कला सल्लाहकार :
श्री नविन मानन्धर

प्रकाशक :
हिमालयन पिस सर्भिस

फोन नं :
४०३८५८२ ४०३८५८३

पेख : ७८८
कलंकी काठमाण्डौ नेपाल ।

मूल्य : रु ५० ।-

२

सम्पादकको कलम
(विजयी बनौं र विजयको अनुभव बाँझौं)

३

प्रवेश परिक्षा-अध्ययन सामाग्री (जदन्काई सभाको लागि)
(४. आफ्नो कर्म परिवर्तन गर्ने, ५. आस्था वरावर दैनिक जीवन हुन्छ)

१०

प्रारम्भिक तह परिक्षा-अध्ययन सामाग्री (जदन्काई सभाको लागि)
(मिथ्या आवरणलाई हटाएर सत्यताको प्रकट गर्नु, शरीर तथा मनको एकत्व)

१२

द न्यू ह्युम्यान रिभोलुसन विशेष (एन.एच.आर. सभाको लागि)
(हाम्रो समुदाय, लक्ष्यको हाम्रो कर्म भूमि)

October - November Meeting Schedule

Oct 02 11:30 WD meeting at member's home.
Oct 05 08:00 Gosho Meeting (NPC) Fulpati
07:00 PBCL Meeting at NPC
Oct 10 CDBL Meeting at respective districts
Oct 12 08:00 Victorious Zadankai Meeting
Oct 19 11:00 Future Div Meeting at Districts (Class 1-7)
Youth Meeting
Oct 26 08:00 Chapter Division NHR Meeting

Nov 02 08:00 Study Lecture Meeting- Home visit
07:00 PBCL Meeting at NPC
Nov 06 11:30 WD meeting at member's home.
Nov 06 CDBL Meeting at respective districts, Time Flexible
Nov 09 08:00 Victorious Zadankai Meeting
Nov 16 08:00 All Leaders Meeting at NPC
Nov 23 08:00 Chapter Division NHR Meeting
Nov 30 NSGI 5th General Meeting @ RNG

Every Friday (05:30 - 06:30 pm)
Friday Peace Prayer

विजयी बनौ र विजयको अनुभव बाँडौ

डा. कृष्ण शर्मा
जनरल डाइरेक्टर

हामी एक वा विभिन्न दर्शनहरूलाई अनुसरण गर्दै निचिरेन दाइशोनिनको बुद्ध दर्शनमा जोडिएका छौं। हामी भिन्न विभिन्न अवस्थाहरू विकसित भैरहेका हुन सक्छन्। जे भएपनि हामीले विगतमा अनुसरण गरेका विचार तथा दर्शनहरूले जीवनलाई सहि रूपमा बदल्न नसकेर नै यो दर्शनलाई अनुसरण गरेका हौं। हामी प्रत्येकको जीवनमा बेग्लै लक्ष्य र चुनौतिहरू विद्यमान हुन्छन्। यी लक्ष्य अनि विश्वासकै कारण हामीले यो बुद्ध धर्म अंगालेका हौं। यस धर्मले जीवनमा एक पछि अर्को आइपर्ने चुनौतिका श्रृंखलाहरूलाई पन्छाउन प्रतिबद्ध बनाउन र परिवार र समाजमा विवेक तथा खुशीयाली सञ्चार गर्न निकै असल कुराहरू सिकाएको छ। हामी जीवनमा परिवर्तन ल्याउनका लागि साधना गर्दछौं। हामी मध्ये केहिले यस धर्ममा लागेपछि हासिल गरेका सफलताका कथाहरू सुनाउने, अध्यक्षका मार्गदर्शनहरूको अनुसरण गर्ने, अध्ययन गर्ने र मानवतावादी यो महान दर्शनका बारेमा अरुलाई सुनाउने अवसर प्राप्त गरेका छौं। यद्यपी हामीले सो अनुभव गर्न वा लाभ प्राप्त गर्न सकेका छैनौं भने हाम्रो अभ्यासमा कहिं कमीकमजोरी हुनसक्छ, भन्ने कुराको महशुस गर्नु पर्दछ। यदि

जीवनमा कुनै सकारात्मक परिवर्तन एवम् विजय हासिल गर्न सकिएको छैन भने असल मार्गदर्शनका लागि हृदयदेखि नै खोजी हुनु आवश्यक छ। जीवन परिवर्तनको अकाट्य मार्ग भनेको एकाग्र र पूर्ण आस्थाका साथ गरिने नियमित र असीमित दाइमोकु नै हो। जो कसैले पनि भित्रैदेखि उर्जावान भएर आफूले खोजेको प्रश्नको उत्तर प्राप्त नहुन्जेल गर्न सक्छन। हामीले आफू र आफू वरपरको वातावरण र कर्मलाई सकारात्मक परिवर्तन गर्दै मानव क्रान्तिको लागि प्राथना गर्नु पर्दछ।

हाम्रा जीवनमा समस्या र चुनौतिहरू एकपछि अर्को आई नै रहन्छन्। यो हाम्रो लागि शक्तिको श्रोत पनि हुन् र बाँच्नुको उद्देश्य पनि हुन्। समस्याले हामीलाई सबल बनाउँछ र नकारात्मक कर्मलाई सकारात्मक बनाउँछ। अतः समस्या आउँदा दुःखी र निरास हुनु भन्दा धेरै दाइमोकु गरेर समाधान खोज्नु र अर्को समस्याको सामना गर्न तयार हुने सहास सृजना गर्नु पर्दछ। यसरी समस्याका भयान्नाहहरू चढ्दै गर्दा सफलताको उच्च शिखरमा पुग्न सकिन्छ। प्रत्येक अनुभव आफू र अर्काका लागि उत्प्रेरणाका श्रोत हुन सक्छ। हामी सबै निचिरेनको असल र अमुल्य चेला

हौं। यो नै महत्वपूर्ण विषय हो। हामी प्रत्येकको विजय अरु धेरै सर्वसाधारणका लागि निकै प्रभावयोग्य र महत्वपूर्ण हुन सक्छ। यदि तिमीले आफू वरिपरी रहेका मानिसहरू बीच विजयको अनुभव सुनाउन सक्थौ भने उनीहरूको विचारमा परिवर्तन गर्न सक्छौ र गाहोन्जोनको नजिक ल्याएर उनीहरूको जीवनमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउन सक्छौ।

दशै विजयको उत्सव मनाउने पर्व पनि हो। हामी निचिरेन दाइशोनिनका चेलाहरू निश्चित रूपमा विजयी भएर धेरै अनुभवहरू वटुल्दै अरुलाई बाडौं र उत्सव मनाऔं। दशै र तिहारको महान अवसरमा एक अर्काका लागि विजयका अनुभव साटासाट गर्न प्रोत्साहित गरौं। सँगै बसेर सबैको खुशी र सफलताका लागि प्राथना गरौं। सबै खुशी र विजयी बनौं। यस सोका गाक्काईका सम्पूर्ण परि वारमा दशै र तिहारको शुभकामना दिन चाहन्छु।

४. आफ्नो कर्म परिवर्तन गर्ने

निचिरेन बुद्धधर्म त्यस्तो शिक्षा हो जसले मानिसहरूलाई उनीहरूको जीवनको गहिराइबाट नै रूपान्तरण गर्न, कर्म अथवा भाग्यको सीमाबाट उम्कन र अग्रसर हुन सक्षम गराउदछ। यो आफ्ना कर्मलाई राम्रोको लागि परिवर्तन गर्ने र साँच्चै नै आजको जीवनको सुखी अवस्था सुरक्षित गर्ने तथा भविष्य सम्म नै स्थायित्व कायम गर्न सिकाउने शिक्षा हो। यस भागमा हामीले कर्म परिवर्तनको धारणाको साथै हाम्रो जीवनको लक्ष्यमा कर्मको महत्वको बारेमा सोधखोज गरिनेछ।

जीवनमा सबै किसिमको समस्याहरू तथा दुःखहरू निहित हुन्छन् जस मध्ये कुनै हामीले यही जीवनकालमा गरीएका कार्यहरू र रोजाइहरूका स्पष्ट प्रतिफलहरू हुन्। तर हामीले त्यस्ता समस्याहरू पनि सामना गर्दछौं जसको कारण नै पत्ता लगाउन सक्दैनौं। यस्तो समयमा हामीले सोच्न सक्छौं “मैले त केही गल्ती गरेकै छैन। किन मैले यसरी कष्ट भोग्नु परेको होला।”

बुद्धधर्मको सन्दर्भमा हामीले यस पछिल्लो किसिमको दुःखलाई विगतका जीवनकालमा गरिएका नकारात्मक कार्यहरूको असरलाई वर्तमान जीवनकालमा देखिएका प्रतिफल मान्न सक्छौं। यसलाई कर्मको सिद्धान्त भनेर व्याख्या गरिएको छ।

कर्म, संस्कृत शब्दबाट उत्पन्न भएको हो जसको अर्थ “कार्य” हो।

विगतका जीवनकालका हाम्रो कार्यहरू, जसमा हामी यस जीवनमा खुशी वा दुःखि छौं भन्ने प्रभाव पार्ने शक्ति छ, यहि नै हाम्रो “विगतका जीवनकालका कर्म” अथवा भाग्य हो। यो कर्म राम्रो अथवा नराम्रो जुनसुकै भएतापनि, प्राय यसलाई नराम्रो कर्म भनेर नै भनिन्छ जुन विगत जीवनका नकारात्मक कार्यहरू संचित भएको कारण वर्तमानमा दुःख पाइरहेको हुन्छ।

बुद्धधर्मले “जीवनका ३ अस्तित्वहरू” र “३ अस्तित्वमा कारण र असरको विस्तार” लाई व्याख्या गरेको छ। त्यसको मतलब, यसले जीवनलाई वर्तमान अस्तित्वमा मात्र सीमित नगरी, त्यसको सत्यलाई विगतको जीवनबाट वर्तमान र भविष्यको जीवन सम्म फैलाएको छ। विगत जीवनमा गरिएका कार्यहरूबाट कारण बन्दछ जुन असरको रूपमा वर्तमान जीवनमा प्रकट अथवा प्रत्यक्ष देहिन्छ।

र वर्तमानमा गरीएका कारणहरूले भविष्यको अस्तित्वमा असर ल्याउदछ।

यदि कसैले विगतको जीवनमा नराम्रो कार्य गरेको भएमा उनले त्यस कार्यहरूको परिणामको अनुभव यस जीवनमा दुःखको रूपमा पाउनेछन्, जवकी, उसले विगत जीवनमा राम्रो कार्यहरू बनाएको भएमा, उनीहरूले यस जीवनमा सुखद असरहरू प्राप्त गर्नेछन् जस्तै असल सौभाग्य, शान्ति र खुशी। कर्मको अवधारणाको आधार रहेको बुद्धधर्ममा कारण तत्वको साधारण व्याख्या यहि नै हो।

यद्यपी, यस विचार अनुसार हामीले हाम्रो वर्तमान कष्टको कारण थाहा पाएपनि यसलाई यस जीवनकालमा थोरै मात्र निदान गर्न सकेका हुन्छौं। यस बाहेक यी कारणहरू तब मात्र सकिन्छ जब उनीहरूले असर बनाउदछ। त्यस्तो अवस्थामा हामीले गर्न सक्ने भनेको एक पछि अर्को नराम्रो कार्यलाई कुरेर त्यसको असर बनाउदै सबै नराम्रो कार्यहरू समाप्त गर्ने। र कुनै नराम्रो कार्यहरू नबनोस् भनेर सतर्क हुने हो। तर यसको लागि असंख्य जीवनकाल पनि लाग्न सक्छ। यसरी, कर्मको यस दृष्टिकोणले हाम्रो जीवनलाई सुधार गर्न थोरै आशा मात्र प्रेरित गर्दछ र भनै, यसले साधारणतया भाग्य तिर डोयाउछ।

यस विचारको विपरित निचिरेन दाइशोनिनले यही जीवनकालमा हाम्रो कर्मलाई कसरी बदल्ने भनेर बुझाउनु भएको छ। “सादोबाट चिठी” मा दाइशोनिन भन्नु हुन्छ कि, उहाँले सामना गरीरहेको महान यातनालाई बुद्धधर्ममा पाइने कारण र असरको साधारण व्याख्याले जिम्मेवारी वहन गर्न सक्दैन। तर उनले विगत जीवनकालमा सद्धर्मपुण्डरीक सूत्र तथा त्यसका अभ्यासकर्ताहरू माथि गरेका निन्दाको वास्तविकताको कारण हो। उनले लेख्नुहुन्छ, यद्यपी मेरो दुःखहरू

यस सामयिक धर्ममा आरोपित छैन। विगतमा मैले सद्धर्मपुण्डरीक सूत्रका अनुयायीहरूलाई तिरस्कृत गरेको थिएँ। स्वयं सूत्रलाई मैले उपहास गरेँ, कहिले बढाइचढाइ गरेर प्रशंसा गरेँ त कहिले तिरस्कार गरेँ। (WND-1, pg 305)

माथिको हरफमा दाइशोनिनले सुभाब दिनुहुन्छ कि, सद्धर्मपुण्डरीक सूत्रको अपहेलना वा अपमान - मतलव "सही शिक्षाको अपहेलना" जस्तो अपराध भनेको एक मानिसले गर्न सक्ने अति आधारभूत नकारात्मक कारण हो। सद्धर्मपुण्डरीक सूत्रले सबै मानिसहरूले बुद्धत्व हासिल गर्न सक्छ, सबै व्यक्तिहरूलाई आदर गर्नु पर्दछ र आफ्नो र अरू दुबैको खुशीको लागि समर्पित हुनु पर्छ भन्ने आधारभूत बौद्ध सिद्धान्तहरू समावेश गरेको छ। त्यसकारण, सद्धर्मपुण्डरीक सूत्रलाई अपहेलना गर्नु भन्नुको अर्थ मानव प्राणीको प्रतिष्ठाको र सही क्षमताको अपमान अथवा खण्डन गर्नु हो र विभिन्न किसिमका खराब कारणहरूलाई बढाउने दुष्टको आधारभूत अवस्थालाई प्रतिनिधित्व गर्दछ।

दाइशोनिन भन्नु हुन्छ कि, हामीले यस संसारमा साँच्चै नै खुशीको जीवनावस्था हासिल गर्न सक्छौं। यदि हामीले अविश्वासको चरम दुष्टता र सही शिक्षाको अपहेलना जस्ता अपराधलाई रोक्न सक््यौं र यसको सट्टामा चरम असलको विश्वास गर्दै संरक्षण गर्दै र

फैलाउने प्रयास गर्न सक््यौं भने। यसको अर्थ, दुष्कार्यलाई महान सुकार्यमा परिणत गरेर संभव हुन्छ। र तदनुसारको परिणाम पनि असलमा परिणत हुन्छ। यस परिवर्तनको मूल तत्व भनेको नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो प्रार्थना गर्नु हो।

सद्धर्मपुण्डरीक सूत्रको उप ग्रन्थ मानिएको ब्रम्हाण्डीय बहुमूल्य सूत्रमा दाइशोनिनले उद्धृत गर्नु हुन्छ कि, "पापको समुहहरू जुन तुषारो वा शीत जस्ता छन्, तिनीहरूलाई विवेकको सूर्यले मेट्न सकिन्छ।" (LSOC, pg 390) भन्नु हुन्छ, "पापको समूहहरू" कर्मका अवरोधहरू हुन्.....र धिनीहरू तुषारो वा शीत जस्तै छन्। तसर्थ, तिनीहरू अवस्थित भएतापनि, तिनीहरूलाई विवेकको सूर्यले मेट्न सकिन्छ। "विवेकको सूर्य" भनेको नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो हो। (OTT, pg 205)

गोहोन्जोनामा विश्वास गरेर र आफ्नो र अरूको लागि नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो प्रार्थना गर्ने प्रयास गरेर हामीले हाम्रो जीवनमा बुद्धत्वको सूर्यलाई जगाउदछौं र हाम्रा विगतका जीवन कालका नकारात्मक कर्महरू तुषारो अथवा शीत सरी सूर्यको प्रकाशमा विलाउनेछन्।

Hotel Silent Peak

Lake Side, Baidam -6, Pokhara
Tel: +977-61-462857 / 461977
Email : mohara_nims@hotmail.com

Our Facilities:
Free WiFi
Airport Shuttle
Free Parking
Restaurant
Room Service
Meeting/Banquet
Tour Desk/ Baggage Storage
Ticket Service

WELCOME
TO YOUR HOME AWAY FROM HOME

कर्मको सजाय घटाउने

हामीले बौद्ध साधनालाई निरन्तरता दिइरहेको भएतापनि, हामी पूर्ण रूपमा जीवनको संघर्षहरूबाट स्वतन्त्र हुन सक्दैनौं। कोसेनरूपको हाम्रो संघर्षमा बाधा तथा अवरोधहरू अवश्य आउनेछन्। निचिरेन दाइशोनिन सिकाउनु हुन्छ कि, यस्ता कठिनाइहरूको सामना गर्दै हाम्रो कर्मलाई परिवर्तन गर्न सक्नु नै वास्तवमा बौद्ध साधनाको “कर्मको सजाय घटाउने” लाभ हो।

“कर्मको सजाय घटाउने” धारणा लाई निम्न रूपमा व्याख्या गरीएको छ। विगतका जीवनकालमा गरीएका गम्भीर अपराधहरूको कारण जम्मा भएका भारी कर्महरूले यस जीवनमा मात्र नभई भविष्यका जीवनकालमा पनि प्रमुख दुःखहरू ल्याउन सक्छन्। हाम्रो बौद्ध साधनाको लाभदायी शक्तिले केवल सही शिक्षालाई विश्वास गर्ने र फैलाउने प्रयास गर्ने - यसले हामीलाई यही एउटै जीवनकालमा त्यस्ता अपराधहरूको प्रभाव धेरै कम मात्रामा आउन सक्षम बनाउछ। त्यति मात्र नभई हामीले बुझ्नु नसक्ने विगत देखिको सबै नकारात्मक कर्मलाई पनि हटाउन सक्छौं।

“कर्मको सजाय घटाउने” सिद्धान्तको प्रसंगमा दाइशोनिन भन्नु हुन्छ, नर्कको दुःखहरू तुरुन्तै हट्नेछन्। (WND-1, p. 199) हाम्रो नराम्रो कर्म हटेको क्षणमै हामी वर्तमान र भविष्यका जीवनकालहरूमा अति खराब दुःखहरूबाट मुक्त हुनेछौं। विगतका नकारात्मक कर्मलाई हटाउन र जीवनलाई अगाडि बढाउन कठिनाइहरू नै महत्वपूर्ण अवसरहरू बन्दछन्। यस सम्बन्धमा दाइशोनिन लेख्नु हुन्छ:

“फलाम, जब आगोमा पोलेर पिटिन्छ, तब राम्रो तलवार बन्दछ। सुयोग्यहरू र ऋषिहरूको परिक्षा निन्दाबाट हुन्छ। मेरो अहिलेको निर्वासन कुनै धर्म विरोधी अपराधको कारण होइन। यो केवल मेरो विगतका गम्भीर अपराधहरूलाई यही जीवनकालमा प्रायश्चित्त गर्न तथा अर्को जीवनमा तीन दुष्ट पथहरू (नर्क, भोका आत्मा तथा पशुको संसारहरू) बाट छुटकारा पाउनको लागि हो। (WND -1, p. 303)

स्वेच्छापूर्वक उपयुक्त कर्म धारण गर्नु

जसले कठिनाइको अगाडि आस्थालाई निरन्तरता दिन्छ र यसरी उनीहरूको कर्मलाई रूपान्तरण गर्दछ, उनीहरूले जीवनको अर्थमा महान परिवर्तनको अनुभव गर्दछ।

यस परिपेक्षमा सद्धर्मपुण्डरीक सूत्रले “स्वेच्छाले उपयुक्त कर्म ग्रहण गर्नु (आफ्नो प्रतिज्ञा पूरा गर्ने)” को सिद्धान्तलाई व्याख्या गर्नु हुन्छ। प्राणीहरू विशेष समय र स्थानमा जन्मन्छन् किनभने

त्यसका दुई विभिन्न किसिमको कारणहरू छन्। त्यो भनेको कि त उनीहरूको इच्छा वा प्रतिज्ञा अनुसार जन्म भयो अथवा त्यो उनीहरूको कर्मको नतिजा हो।

सामान्यतया बुद्धधर्मले यसरी व्याख्या गर्छ कि, बोधिसत्त्वहरू आफ्नो प्रतिज्ञा पूरा गर्न इच्छाले यस संसारमा जन्मिन्छन् जवकी साधारण व्यक्तिहरू उनीहरूको विगतको कर्मको कारण त्यस वर्तमान परिस्थितिमा जन्मिन्छन्।

अर्कोतर्फ, सद्धर्मपुण्डरीक सूत्रले सिकाउछ कि, बोधिसत्त्वहरू जसले आफ्नो बौद्ध साधनाको कारण विगत जीवनमा असल सौभाग्यहरू जम्मा गरिसकेका छन्, तिनीहरूले स्वेच्छापूर्वक पाउनु पर्ने असल कार्यको पुरस्कारहरू त्याग गर्दछन् र सट्टामा दुष्टले भरिएको यस प्रदुषित संसारमा जन्म लिन्छन्। यस्तो गर्नुको आशय तिनीहरूलाई जीवित प्राणी प्रति करुणा जागेर यी दुःखहरूबाट बचाउने इच्छा गर्दछन्। नतिजा स्वरूप यी बोधिसत्त्वहरूले पनि साधारण व्यक्तिहरूले नराम्रो कर्मको कारण यस दुष्ट संसारमा जन्मिए जस्तै दुःखहरू अनुभव गर्नेछन्।

यस दृष्टिकोणलाई हेरेर हामीले विपत्तीको नयाँ अर्थ पाउन सक्नेछौं। आस्थाको माध्यमबाट समस्याहरूलाई पार लगाउने व्यक्तिहरू भएर, हामीले यस दुष्ट संसारमा जीउने र साधारणतया नराम्रो कर्मको कारण दुःख भोगेको नभई यसलाई बोधिसत्त्वको प्रतिज्ञालाई पूर्ण गरी मानिसहरूलाई सुख तर्फ डोच्याउने अवसरको रूपमा लिएको छ। अरूको दुःखलाई आफ्नै सम्भरेर लिदा हामीले त्यस्ता दुःखहरूलाई कसरी पार लगाउने भनेर आफू नमुना बनेर देखाउन सक्छौं।

यस सिद्धान्त “स्वेच्छापूर्वक उपयुक्त कर्म धारण गर्नु (आफ्नो प्रतिज्ञा पूरा गर्ने)” मा आधारित भएर जिउनेहरूको सम्बन्धमा एस.जि.आइ. अध्यक्ष इकेदाले समिक्षा गर्नुहुन्छ:

हामी सबैको आ-आफ्नै कर्म वा भाग्य रहेको हुन्छ। तर जब हामीले यसलाई सामना गर्छौं र त्यसको सही अभिप्रायको बोध हुन्छ भने कुनै पनि कठिनाइले हामीलाई प्रचुर र प्रभावशाली जीवन जीउनमा अग्रसर गर्दछ र यसरी आफ्नो भाग्यको युद्धमा आफ्नो कार्यहरूले असंख्य, अरूहरूलाई प्रेरणा दिने नमुना बन्दछ।

अर्को शब्दमा, जब हामीले आफ्नो कर्मलाई लक्ष्यमा परिवर्तन गर्दछौं तब हामीले भाग्यलाई नकारात्मकबाट सकारात्मक भूमिकामा रूपान्तरण गर्दछौं। जो कोहीलेपनि कर्मलाई लक्ष्यमा परिवर्तन गर्दछ भने त्यस व्यक्ति नै “स्वेच्छापूर्वक उपयुक्त कर्म धारण” गर्ने व्यक्ति हो।

त्यसैले, जो हरेक कुरालाई आफ्नो लक्ष्यको एक अंश हो भनेर अग्रसर हुन्छ। तिनीहरू आफ्नो भाग्यलाई रूपान्तरण गर्ने लक्ष्य तिर बढ्दछन्।

५. आस्था वरावर दैनिक जीवन हुन्छ

निचिरेन बुद्धधर्म भनेको एउटा धर्म हो जसले योग्य मानिसहरूलाई जीवनको यथार्थताको बीच अविनाशी खुशीको अवस्था बनाउन सक्षम बनाउछ। त्यहाँ सम्म पुग्न आफ्नो दैनिक जीवनमा चुनौतीहरू र जिम्मेवारीहरू वहन गर्नुको साथै बौद्ध आस्था र साधनामा सचेतताका साथ पूर्ण संकल्प हुनु महत्वपूर्ण हुन्छ। आस्था भनेको आफ्नो जीवनलाई गहन तह सम्म नै विकास र सुधार गर्ने प्रक्रिया हो।

यस अर्थमा निचिरेन बुद्धधर्म भनेको त्यस्तो धर्म हो जसले सिकाउछ कि, मानव प्राणी भएर सच्चा विजय हुनु भनेको हाम्रो मानवियतालाई पूर्णरूपले विकास गर्नु हो। त्यसकारण, बौद्ध साधनाको माध्यमबाट अरूको विश्वासलाई जित्दै हामीले हाम्रो आचरणमा विवेक र जीवन शक्तिलाई मूर्तरूप दिनु महत्वपूर्ण हुन्छ।

यस अध्यायमा, हामीले निचिरेन बुद्धधर्मको साधनाको अवधारणाको गहन कुराहरू खोतल्नेछौं। यसमा समावेश अवधारणाहरू मध्ये “लाभ र क्षतिको कारण” स्वर्गका देवताहरू र कृपालु देवदेवताहरू, धेरै तन एक मनको एकता, “आस्था वरावर दैनिक जीवन” र “मानव हुनुमा व्यक्तिको व्यवहारको” महत्व हुन्।

लाभ र क्षतिको कारण

यदि हामीले जीवन र ब्रम्हाण्डको आधारभूत धर्म नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो लाई सही रूपले विश्वास र समर्थन गरौं भने हामीले त्यस धर्ममा निहित असीमित लाभहरूको निरन्तर आनन्द प्राप्त गर्न सक्नेछौं।

अद्भूत नियमबाट पाउने आधारभूत लाभ भनेको नै बुद्धत्व प्राप्त गर्नु हो। त्यो भनेको खुशीको स्थीर अवस्था स्थापना गर्नु हो। जब हामीले अद्भूत धर्म माथि विश्वास गर्छौं र साधना गर्छौं, हामीहरूले बुद्धत्व भन्ने नितान्त खुशीको जीवनावस्थाको मार्गमा प्रस्थान गरीसकेको हुन्छौं। हाम्रो जीवनलाई अद्भूत धर्ममा आधारित गरेर हामीले स्वतः सही तरिकाले जीउने र त्यस्ता विशुद्ध खुशीलाई सहज रूपमा विस्तार गर्न सक्छौं।

निचिरेन दाइशोनिन व्यक्त गर्नु हुन्छ, “कुडोकु (लाभ) शब्दमा कु तत्वको अर्थ असल सौभाग्य अथवा खुशी हो। यसले दुष्टलाई निर्मूल गरे पछिको पुण्यलाई पनि उल्लेख गर्दछ।

जवकी तोकु वा डोकु तत्वले असललाई उजागर गरेपछि पाउने पुण्यलाई उल्लेख गरेको छ। (OIT, p. 148) जब हामी हाम्रो बौद्ध साधनामा प्रयासरत रहन्छौं, हामीले हाम्रो भित्री जीवनमा ढाकेका

नकारात्मक वा दुष्ट कार्यहरू जस्तै बहकिएका इच्छाहरू तथा आवेगहरू, पीडा र आशंकालाई हटाएर असल र सकारात्मक गुणहरू जस्तै विवेक, स्थिरता र खुशीलाई उजागर गर्न सक्छौं।

यस भन्दा अगाडि, उहाँले व्यक्त गर्नु हुन्छ, “लाभ” शब्द भनेको ६ ज्ञानेन्द्रियको शुद्धिकरणबाट प्रस्तुत प्रतिनिधित्व भएको पुरस्कार हो। साधारणतया हामीले भन्न सक्छौं कि अब निचिरेन र उनका उपासकहरू जसले नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो प्रार्थना गर्दछन्, उनीहरूले ६ ज्ञानेन्द्रियको शुद्धिकरण भन्नाले आँखा, नाक, कान, जिब्रो, शरीर र मनको शुद्धिकरण हो - त्यो भनेको, उनको जीवनको सबै पक्षहरू - ताकि तिनीहरूले अर्न्तनिहित धारण गरेको सकारात्मक कार्यहरू सबै पालना हुन सक्छन्।

परिणाम स्वरूप, कुनै पनि किसिमको कठिनाइहरूको सामना गर्नु पर्दा ऊ डगमगाउदैन र प्रभावित हुदैन र भित्रैबाट बुद्धत्वको शक्तिशाली अवस्थालाई उजागर र प्रकट गर्दछ। हाम्रो बौद्ध साधनाले हाम्रो बौद्ध प्रकृतिलाई प्रकट गर्न सक्षम बनाउछ र यसको स्पष्ट प्रमाण हाम्रो दैनिक व्यवहारमा र जीवनको अनन्त पथमा लाभको रूपमा देखिनेछन्। हामी खुशी र असल तथा सौभाग्यका साथ विफल नभई हरेक दिन जिउन सक्ने हुन्छ। यस सम्बन्धि, दाइशोनिन व्यक्त गर्नु हुन्छ:

यस मण्डाला (गोहोन्जोन) लाई पूर्ण हृदयले विश्वास गर्नुस्। नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो भनेको सिंहको गर्जन जस्तै हो। कुन रोग बाधक बन्न सक्छ र ?

यसमा लेखिएको छ कि, जसले सद्धर्मपुण्डरीक सूत्रको दाइमोकु नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो लाई अंगाल्छ, तिनीहरूलाई राक्षस बालबालिकाका आया र १० राक्षसी छोरीहरूले संरक्षण गर्दछ। त्यस्ता व्यक्तिहरूले राग राजा (Wisdom King Craving Filled) को खुशी र स्वर्गका राजा कुबेरको असल सौभाग्यको आनन्द प्राप्त गर्दछन्। तिम्रो छोरी जहाँ सुकै पनि रमाउनेछ वा खेल्नेछ र उसलाई कुनै पनि हानी हुने छैन, उनी निडर सिंह जस्तै हलचल गर्न सक्नेछन्। (WND-1, p 412)

यसको अर्थ, नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो को प्रार्थनाको शक्तिबाट हामीलाई पनि स्वर्गका देवताहरू र कृपालु देवहरूबाट सुरक्षा प्राप्त हुन्छ। जीवनमा सामना गर्ने विभिन्न समस्याहरू र बाधाहरूबाट विजयी हुनेछौं। हामी जहाँसुकै भएतापनि हामीले त्यस्तो जीवनावस्था हासिल गर्नेछौं जसको तुलना निडर सिंह राजा संग गर्दछौं।

र दाइशोनिनको शब्दहरू “जो जसले सद्धर्मपुण्डरीक सूत्रलाई विश्वास गर्छ, उसले १० हजार माइल टाढाबाट पनि सौभाग्य प्राप्त

गर्दछ” उहाँ बताउनु हुन्छ कि, अद्भूत धर्मलाई साधना गर्ने व्यक्तिले जुनसुकै अवस्था वा परिस्थितिमा पनि असल सौभाग्य र खुशी प्राप्त गर्नेछन् ।

उहाँ अभै भन्नुहुन्छ, “सौभाग्य कसैको हृदयबाट आउछ र व्यक्तिलाई आदर योग्य बनाउछ ।” र (सद्धर्मपुण्डरीक सूत्रका उपासकहरू) चन्द्र जस्तै सुगन्धित हुन्छ । (WND-1, p.1137) यस अन्तिम हरफमा उल्लेख गरिएको छ कि, जसरी चन्दनको रूखले विशेष सुगन्ध निकाल्छ, त्यसरी नै अद्भूत धर्मलाई समर्थन र साधना गर्ने व्यक्तिले सुख र सदगुणको सुवासलाई भित्रैबाट निकाल्छ र अरूबाट माया र विश्वास प्राप्तिको साथै जीवनभरी नै दैनिक प्रयत्नहरूमा समर्थन र सुरक्षा प्राप्त गर्दछन् ।

यसको विपरीत, जसले बौद्धधर्मको सही शिक्षालाई बदनाम वा अपमानित गर्दछ र कारण र असरको सिद्धान्त विरुद्ध जान्छन् उनीहरूको जीवनको गहिराइमा खराब कार्यहरू कुंदेको हुन्छ । संगसंगै उनीहरूले दैनिक जीवनको प्रसंगमा वास्तविक हानी अनुभव गर्ने छन् । यस्तो हानीलाई गल्तीको वास्तविक प्रमाणको रूपमा लिन सकिन्छ जसले दुःखको मार्ग वा स्वरूप तिर खस्किरहेको चेतावनीको संकेत गर्दछ । आफ्नो गल्तीहरूलाई महशुस गर्ने, तिनीहरूलाई प्रतिविम्बित गर्ने र आस्था प्रति व्यवहार वा जीवनको मार्गलाई सुधार गर्न कोशिस गर्नाले अद्भूत धर्मको अभि गहिरो र इमान्दारी पूर्वक साधना गर्ने दृढतालाई उजागर गर्न सक्छौ ।

यसलाई फरक दृष्टिकोणले हेर्दा, अद्भूत धर्मको विरुद्ध कार्य गर्दा गरीने हानीको अनुभवको तथ्य, त्यस धर्मको सुन्दर गुणहरू मध्ये एक हुन, कारण यसले उनीहरूलाई सही मार्गमा अग्रसर गराउछ र उनीहरूको बौद्ध साधनाको लाभहरू पुनः प्राप्त गर्न सक्ने काम गराउछ । यसरी निचिरेन बुद्धधर्मले अद्भूत धर्मलाई विश्वास र समर्थन गर्नेहरूले पाउने लाभ र धर्मलाई अपमानित गर्नेहरूको हारको अनुभवलाई स्पष्टसंग व्याख्या गर्नु भएको छ ।

स्वर्गका देवताहरू र कृपालु देवहरू

स्वर्गका देवताहरू र कृपालु देवहरू भन्नाले सहि बौद्ध शिक्षाहरू जसले साधना गर्ने व्यक्तिलाई संरक्षण गर्ने विभिन्न कामहरू अथवा कार्यहरू बुझिन्छ । यसरी सेवा गर्ने शक्तिलाई बौद्ध ग्रन्थले देवता अथवा देवहरूको मूर्त रूप दिएको छ जसले उपदेशलाई संरक्षण र समर्थन गर्दछ र उनीहरू रहने भूमिलाई रक्षा गर्दछ ।

स्वर्गका देवताहरू भन्नाले स्वर्गको संसारमा रहने मानिसहरू हुन् र कृपालु देवहरू भन्नाले मानिसहरूलाई समर्थन र संरक्षण गर्नेलाई बुझाउछ । बुद्धधर्मले देवताहरूको प्रतिमालाई उपयोग गर्नुको कारण भूमिमा धर्म प्रचार हुदा त्यहाँका मानिसहरूले सजिलै संग स्वीकार्य हुन सकोस् भनेर हो । तर यसलाई वातावरणको संरक्षण गर्ने कार्यहरूको प्रतिनिधित्व गर्ने सोच लाई पनि लिन सकिन्छ ।

स्वर्गका देवताहरूले गहिरो आस्था हुनेहरूलाई संरक्षण गर्दछ

यदि हामीले सही बौद्ध शिक्षालाई साधना गर्नु र अरूलाई राम्रो गछौं भने हाम्रो वातावरण र हाम्रो वरिपरिको मानिसहरूले हामीलाई संरक्षण र समर्थन गर्दछन् भन्नुको अर्थ उनीहरूले स्वर्गका देवताहरू र कृपालु देवहरूले हाम्रो लागि कार्य गर्दछन् । बौद्ध ग्रन्थहरूले धर्मको स्वाद वा पोषण भन्दै सही शिक्षालाई देवता वा देवहरूको शक्तिको स्रोत भनेर व्याख्या गरेको छ ।

दाइशोनिन भन्नुहुन्छ, “देवताहरूको संरक्षण उसको आस्थाको मजबुतिमा भर पर्दछ । (WND-1 p. 953)

हामीले प्राप्त संरक्षणको शक्ति अद्भूत धर्मलाई समर्थन र सुरक्षा गर्दै आएको हाम्रो आस्था र साधनाको मजबुतिमा निर्भर हुन्छ ।

धेरै तन, एक मन

कोसेनरूपुलाई अग्रसर गर्ने उद्देश्यले आस्थामा आधारित एकता बनाइ राख्न “धेरै तन, एक मन” एक महत्वपूर्ण सिद्धान्त र दिशानिर्देश हो । धेरै तनको (फरक तन) अर्थ हाम्रो रूप, प्रकृति, गुण तथा प्रतिभाहरू, सामाजिक अवस्था हुन् र यसका परिस्थितिहरू एक अर्को संग फरक हुन्छ । “एक मन”

SERVICES	TRAININGS
* WEIGHT LOSS BOOT CAMP * REGULAR ZUMBA CLASSES * REGULAR YOGA CLASSES * REGULAR CARDIO CLASSES * DIET MANAGEMENT	◆ YOGA TEACHERS TRAINING ◆ VINYASA WORKSHOP ◆ STRESS MANAGEMENT WORKSHOP ◆ FLEXIBILITY WORKSHOP ◆ GROUP FITNESS INSTRUCTORS TRAINING
SPACE ON RENT 150CAPACITY HALL SEMINARS WORKSHOPS TRAINING SOUND SYSTEM EVENTS MEETINGS CHANGING ROOM PROJECTOR/SCREEN HYGIENIC RESTAURANT LARGE PARKING	
Zumbandu A Complete Fitness Solution Baneshowr Spa Bhimsengola Marg, Kathmandu All In One Mart Minbhawan, Kathmandu Aafanta Mart, Birendrachowk, Kathmandu zumbandu@gmail.com @zumbandu www.facebook.com/zumbandu www.zumbandu.com 9803266533, 9840297667, 9823286733 9840297667 9823286733	
PRANAYAM VINYASA ASTANGA HATHA POWER MEDITATION YOGA Home service	

भन्नाले हामीले बाङ्ने एउटै अभिप्राय र उद्देश्य लाई बुझिन्छ ।

हाम्रो बौद्ध साधनाको आधारभूत लक्ष्य र बुद्धको महान चाहना भनेको कोसेनरूपु - यसको तात्पर्य सबै मानिसहरूको लागि सुख र शान्ति हासिल गर्न अद्भूत धर्मलाई विस्तृत रूपमा सिकाउने र प्रचार गर्ने हो । “एक मन” अन्तर्गत मन भन्नाले आस्थालाई संकेत गर्छ र “एक मन” भन्नाले हाम्रो हृदय र मनलाई जोडेर कोसेनरूपु हासिल गर्ने महान इच्छा र दृढतालाई बाङ्नु हो ।

अर्को शब्दमा, जब हामी हरेकले स्वतन्त्र र पूर्ण रूपले आफ्नो व्यक्तित्व र विशिष्ट गुणहरूलाई उजागर गरी, आफ्नो क्षमतालाई उच्चतम तहमा प्रदर्शन गर्दछौं, हामीले कोसेनरूपुको उच्च लक्ष्यलाई एक साथ ताकदछौं । यिनै “धेरै तन, एक मन” को अर्थ हो ।

यसको विपरित, सबै जना एउटै देख्न र एउटै कार्य गर्न बाध्य भएपनि, यदि हरेक व्यक्तिको फरक मनशाय अथवा लक्ष्य भएमा, अव्यवस्थितताको अवस्थाले पिछा गर्नेछ । त्यस्तो अवस्थालाई “धेरै तन, धेरै मन” भनिन्छ ।

यस विषयमा दाइशोनिन भन्नु हुन्छ: यदि धेरै तन, एक मनको भावना मानिसहरू माफ प्रचलित भएमा, उनीहरूले सबै लक्ष्यहरू हासिल गर्नेछन् जवकि एक तन, धेरै मन भएमा उनीहरूले उल्लेखनीय केही पनि हासिल गर्नेछैन । यसको विपरित, निचिरेन र उनका अनुयायीहरू थोरै छन्, तापनि उनीहरूको शरीर फरक तर मनमा एकता भएकोले उनीहरूको सद्धर्मपुण्डरीक सूत्रलाई व्यापक प्रचार गर्ने महान लक्ष्य अवश्य पूरा हुनेछ । (WND-1, p. 618)

दाइशोनिनले भरोसा दिनु हुन्छ कि, आस्थाको एकताको माध्यमबाट यदि हामीले चुनौती र विभिन्न समस्याहरू तथा कठिनाइहरू माथि विजयी भएर अग्रसर हुन सकेमा निश्चय नै बुद्धधर्म फैलिनेछ ।

एस.जि.आई. का अध्यक्ष इकेदा भन्नु हुन्छ: आधुनिक परिभाषा अनुसार, “धेरै तन, एक मन” को अर्थ संगठन हो । “धेरै तन” भन्नाले हरेक व्यक्ति फरक छन् - मानिसहरूको रूप, सामाजिक इज्जत, परिस्थिति तथा व्यक्तिगत लक्ष्यहरू फरक हुन्छन् । तर उनीहरूको हृदयमा - उनीहरूको हृदय एक हुनु पर्छ । हरेक व्यक्ति आस्थामा एकत्व भई एकमन हुनुपर्छ ।

अर्कोतर्फ, यदि “धेरै तन, धेरै मन” को अवस्था आएमा त्यहाँ एकताको उद्देश्य हुदैन । अफ थप, “एक तन, एक मन” को धारणा भन्नाले मानिसहरूमा एक रूपता कायम गर्न बाध्य भएर विचार, रूप र कार्यमा एउटै देख्नु हो । यो तानाशाही प्रवृत्ति समान हो जहाँ मानिसहरूको स्वतन्त्रता रहदैन, अन्ततः यसले “एक तन, धेरै मन” को अवस्था तिर डोऱ्याउछ, जहाँ मानिसहरूले एकत्रित भएर एउटै लक्ष्यमा रहेको सतही रूप देख्दछ तर यथार्थमा उनीहरूको हृदयमा भने एउटै लक्ष्यमा हिडिरहेको हुदैन ।

“धेरै तन” भन्नाले हरेक व्यक्तिलाई उनको वा उनीको अद्वितीय क्षमता र व्यक्तित्वलाई पूर्ण उजागर गर्न अनुमती दिनु हो । “एक मन” भन्नाले सबैजना एक साथ आस्थामा आधारित भएर एउटै लक्ष्य र उद्देश्यलाई बाङ्दै कार्य गर्नु हो । यो सही वास्तविकता हो । धेरै तन, एक मनको एकतालाई हाम्रो मार्गदर्शन र आदर्श मानी हामी हरेकले पूर्ण रूपमा अद्वितीय शक्ति र प्रतिभालाई प्रदर्शन गर्दै कोसेनरूपुलाई परिपूर्ण गर्ने दाइशोनिनको इच्छालाई साकार गर्न संगसंगै अग्रसर गर्न सक्छौं ।

आस्था वरावर दैनिक जीवन

मानिसहरूको आध्यात्मिक जीवनमा धर्मले विशिष्ट स्थान ओगटेको भएतापनि जीवनको चुनौतीहरू अथवा वास्तविक संसारको बारेमा थोरै मात्र चासो भएको हुन्छ । यद्यपी, बुद्धधर्मले आस्था र दैनिक जीवनलाई अलग ठानेको छैन ।

दाइशोनिनले एक सामुराई अनुयायीलाई लेख्नु हुन्छ, “तिमीले आफ्नो मालिकलाई गरेको सेवालालाई सद्धर्मपुण्डरीक सूत्रको साधना भनेर सम्भन्नु ।” (WND-1 p. 905) “तिम्रो मालिकको सेवा” भन्नाले वर्तमान परिपेक्षमा हामीले व्यापारमा, कार्यालयमा अथवा साधारणतया समाजमा हुने कुनै पनि जिम्मेवारी अथवा दायित्व संग तुलना गर्न सक्छौं ।

Best Deal
for
Car Hire and Rental

Any location
of
Nepal
from
Kathmandu.

Nilsaraswati Marg, Lazimpat
Mobile : 9841480818, 9801800111

यस हरफले दैनिक जीवन नै बौद्ध साधनाको स्थल हो भनेर सिकाएको छ । यसले हामी आस्थामा आधारित भएर मानव प्राणी भएर कसरी जीउने भन्ने प्रसंगलाई दर्शाएको छ । हाम्रो नियमित व्यवहार नै हाम्रो भित्री जीवनको कार्यहरूको अभिव्यक्ति भन्दा अरु केही होइन । आस्था नै त्यस्तो शक्ति हो जसले हाम्रो जीवनलाई गहिराइबाट रूपान्तरण र सफल गर्न सक्षम गराउदछ ।

जीवनको अन्तरालमा हामीले अनेकौं विवादहरू र समस्याहरूको सामना गर्दछौं तर हामीले गोहोन्जोनामा आस्था राखि निष्कपट प्रयासहरूका साथ निरन्तर तिनीहरूलाई सम्बोधन गर्दै जाँदा, ती वास्तविक संघर्षहरू हाम्रो अर्न्तनिहित प्रकृति उजागर गर्ने प्रेरणा बन्दछ । यसरी हाम्रा सांसारिक चुनौतीहरू त्यस्तो मञ्च बन्दछ जहाँ हाम्रो जीवनको सारलाई रूपान्तरण गर्ने नाटकलाई मञ्चन गर्दछ ।

अभ, हाम्रो जीवनको परिस्थितिहरू राम्रोको लागि स्वभाविक रूपले तब परिवर्तन हुन्छ, जब हामीले कामकाज सञ्चालन गर्ने तथा जिम्मेवारी पूरा गर्ने बौद्ध साधनाको आधारलाई उजागर गर्ने महत्त्वपूर्ण सम्बृद्ध र क्रियाशिल जीवनावस्थालाई सिर्जना गर्दछौं ।

यदि हामीले हाम्रो आस्थालाई रूखको जराहरू संग तुलना गर्दछौं भने दैनिक जीवनलाई रूखको हाँडा, फूल र फल फूलने हाँगाहरू संग दाँज्न सक्छौं । अर्कोतर्फ, आस्थामा आधार कमी भएको जीवन भन्नाले जरा विनाको विरूवा जस्तै हो जुन हाम्रो वातावरणको घटनाहरूबाट वहकिरहन्छ ।

निचिरेन बुद्धधर्मले सिकाउछ कि, आस्थाको जराहरू जति गहिरो सम्म जान्छ, त्यति नै हाम्रो व्यक्तिगत जीवन पनि बढि स्थिर र सुरक्षित हुन्छ ।

यसरी निचिरेन बुद्धधर्मले आस्था र जीवनयापन गर्ने मार्ग एक र अभिवाज्य हुन् भन्ने धारणा राख्नु हुन्छ । यस कारण सोका गाक्काईको मार्गदर्शनमा दैनिक जीवन वरावर आस्थाको सिद्धान्त रहेको हुन्छ । यसले हाम्रो दैनिक जीवन भनेको हाम्रो बौद्ध आस्थाको अभिव्यक्ति हो भनी व्याख्या गर्दछ । यसले निचिरेन बुद्धधर्मको साधकले समाजमा मानिसहरूको विश्वास हासिल गराउन प्रयत्न गर्नु पर्दछ र जीवनको सबै दृष्टिकोणहरूबाट विजयी हुनु पर्दछ भनी सिकाउछ ।

मनुष्यको रूपमा व्यक्तिको आचरण

बुद्धधर्म भनेको त्यस्तो धर्म हो जसले व्यक्तिको मानवतालाई पूर्ण रूपले विकास गराउन सिकाउछ । मानिसहरूको लागि यसको अर्थ सच्चा विजय हो ।

दाइशोनिन भन्नु हुन्छ, “धर्मादेशको मालिक शाक्यमुनी बुद्धको यस संसारमा प्रकट हुनुको उद्देश्य मनुष्यको रूपमा उनको आचरणमा रहेको छ । (WND-1, p 852) शाक्यमुनी यस संसारमा देखा पर्नु

भयो र बौद्ध उपदेशहरूको व्याख्या गर्नु भयो । उनको उद्देश्य कुनै रहस्यमय वा विशेष थिएन । मानिसहरूलाई मनुष्य भएर उच्च जीवन जिउने उत्तम मार्ग देखाउने सामान्य कारण थियो ।

अर्को शब्दमा, हामीले मानव समाजको माभ्रमा अटल भई राम्रो समभ्रका साथ कार्य गरेर र असल चरित्रका व्यक्ति बनेर हाम्रो कार्य क्षेत्र, सम्प्रदाय र वरिपरिका सबैको विश्वासपात्र र आदरणीय भएर हामीले आस्थाको शक्तिको प्रमाण देखाउन सक्छौं ।

मानव आचरणको महान प्रकृति भनेको त्यो हो जसले मानिसहरूलाई आदर व्यक्त गर्दछ । विशेषगरी, यिनीहरू त्यस्ता कार्यहरू हुन् जसले अरु मानिसहरू भित्रको अर्न्तनिहित बुद्ध प्रकृतिलाई चिन्दछ र त्यस बुद्ध प्रकृतिलाई कदर गर्दछन् र सबै प्रति आदरभाव राख्दछन् । आधारभूत कुरा भनेको सबै मानिसहरूले त्यस प्रकृतिलाई उजागर गर्न इच्छा र प्रतिज्ञाका साथ जिउनु हो र यो नै बुद्धत्व प्राप्त गर्नु हो । यसले हाम्रो गतिविधिहरूलाई कदर गर्दै हामी अगाडिको व्यक्तिलाई सेवा गर्ने कुरालाई व्यक्त गरेको छ ।

सद्धर्मपुण्डरीक सूत्रले सदापरिभूतको साधनालाई व्याख्या गरेको छ जसमा सबै व्यक्तिहरूमा निहित बुद्धत्वको क्षमतालाई आदर गर्दछन् । त्यहिकारणले उनले भेटेका सबै मानिसहरूलाई श्रद्धा गर्दछन् । आफ्नो जीवनमा बुद्धत्वको संसार निहित छ भनेर अनभिज्ञ भएतापनि उनीहरू संग बुद्ध प्रकृति अवस्थित हुन्छ र त्यस क्षमतालाई बाहिर उजागर गर्न सक्षम हुन्छन् । यो बुद्ध धर्मको भावना हो जहाँ सबै मानिसहरूलाई “बुद्धको बच्चाहरू” भनेर श्रद्धा गर्दछन् र हरेक व्यक्तिको जीवनलाई उच्च आदर र सबै व्यक्तिहरूलाई समानताको दृष्टिले हेर्दछ ।

यस्ता भावनाहरू प्रचलित भएमा, अरुको कल्याणलाई दवाउने तथा कुनै पनि हिसाका कार्यहरू हुदैन । यस दृढ विश्वासमा आधारित भएर सबै व्यक्तिहरू प्रति आदरको सिद्धान्तमा स्थिर हुने वार्तालापहरूले निचिरेन बुद्धधर्मले समाजको रूपान्तरणको कार्यलाई महशुस गराउछ ।

बुद्धधर्मको पछिल्लो युगको खराव युगमा मानिसहरूको अन्यौल भन धेरै बढ्दो छ । अरुहरू विरूद्ध दुर्व्यवहार र विभेद गर उने अथवा आफ्नो स्वार्थपूर्ण लक्ष्य पूर्तिका लागि अरु व्यक्तिहरूलाई हतियार बनाउने जस्ता सोचहरू व्याप्त हुन थाल्यो । अरुलाई आदर गर्ने, जीवनलाई कदर गर्ने र मानव प्रतिष्ठालाई उठाउने आचरण निहित भएको साधनालाई फैलाउनु बाहेक, समाजको भ्रष्टाचार तिरको भुकावलाई परिवर्तन गर्ने र मानिसहरूको जीवनावस्थालाई उकास्ने अरु कुनै मार्ग छैन ।

यस अलावा, समाजलाई सुधार गर्नको लागि अपहेलनामा रहेका र गलत धारणालाई प्रोत्साहन गर्ने व्यक्तिहरूको सेवालालाई कडाइका साथ चुनौती दिनु पर्दछ । त्यसकारण, उपकारीता फैलाउने दृष्टिलाई चेतानी दिने आचरण नै बुद्ध धर्मको मूलभूत साधना हो र यसले बौद्ध मार्गी तथा मनुष्यका रूपमा जीवनमा विजयी हुने स्पष्ट प्रमाण प्रस्तुत गर्दछ ।

मिथ्या आवरणलाई हटाएर सत्यताको प्रकट गर्नु

“मिथ्या आवरणलाई हटाएर सत्यताको प्रकट गर्नु” गर्ने भन्ने सिद्धान्तले बोधिज्ञान प्राप्त प्राणी सरह बुद्धको सच्चा अवस्थालाई प्रकट गरिरहेको हुन्छ र बुद्धको अस्थायी पहिचानको अवस्थाको परित्यागलाई बुझाउँछ ।

हामीले यस अवधारणालाई शाक्यमुनी बुद्ध, निचिरेन दाइशोनिन र सोका गाक्काईको जीवनको रूपमा बुझ्न सक्छौं ।

सद्धर्मपुण्डरीक सूत्रको “आयुष्प्रमाण” परिवर्तमा शाक्यमुनीले उल्लेख गर्नुभएको छ कि, वास्तवमा उहाँले बुद्धको अस्थायी पहिचान जसले भारतको बोधिवृक्ष मुनि बोधिज्ञान प्राप्त गर्नुभएको अवस्थालाई धेरै पहिले नै परित्याग गरेर बोधिज्ञान प्राप्त गर्नुभएको थियो । यस घोषणाले, एक साधारण व्यक्ति भएर ब्रम्हाण्डसंग एक्यबद्ध हुने शाक्यमुनीको अनन्त र महान जीवनलाई दर्शाउँछ ।

निचिरेन दाइशोनिनले पनि “मिथ्या आवरणलाई हटाएर सत्यताको प्रकट गर्नु” को सिद्धान्तलाई ताचुनोकुची यातनामा चरितार्थ गर्नुभयो जुन १२७९, सेप्टेम्बर १२ तारिखमा भएको थियो ।

“The Opening of the Eyes” भन्ने लेख ताचुनोकुचि यातना पश्चात् सादो टापूमा लेख्नुभएको थियो । निचिरेन दाइशोनिन लेख्नु हुन्छ: गत वर्ष सेप्टेम्बर १२ तारिखका दिन मुसा र गोरू (चिनियाँ पात्रो अनुसार) को समय (रातको ११ बजे देखि विहानको ३ बजे सम्म) मा निचिरेनलाई शिर छेदन गरिएको थियो । यो उहाँको आत्मा हो जुन १२७२, फेब्रुवरी मा सादो टापूमा आएको छ । त्यस हिउँदे समयमा उहाँको आफ्नो निकटतम शिष्यहरूलाई पठाउनको लागि पत्र लेखिरहनु भएको थियो । (WND-1, p 269)

माथिको गोशोको हरफलाई अध्यक्ष इकेदाले वर्णन गर्नुहुन्छ, उहाँलाई “शिर छेदन” गरिने भनियो तर वास्तवमा गरिएन, दाइशोनिन इंगित गर्नुहुन्छ कि, “म” ताचुनोकुचीको मृत्युदण्ड भूमिमा अन्त्य हुन लागेको थिएँ । तसर्थ, उहाँले आफ्नो पुनर्जन्म भएकोको रूपमा अर्थयाउनु हुन्छ ।

“यो उहाँको आत्मा हो जुन सादो टापूमा आएको छ”, भन्ने वाक्यांशमा “आत्मा” भन्नाले दाइशोनिनले ताचुनोकुचिको यातनाको समयमा प्रकट गर्नु भएको, नव जीवनको सच्चा पहिचानलाई बुझिन्छ । दाइशोनिनले यस हरफ द्वारा “मिथ्या आवरणलाई हटाएर

सत्यताको प्रकट गर्नु” भन्ने सिद्धान्त, चरितार्थ भएको स्वीकार्नु हुन्छ ।

यस अवस्थामा, निचिरेन दाइशोनिनले बोधिसत्व उच्च अभ्यासको क्षणिक अवस्थालाई पन्छाउँदै मौलिक बुद्धको सच्चा पहिचानलाई प्रकट गर्नुभयो । ताचुनोकुचि यातना भन्दा पहिले निचिरेन दाइशोनिनले बोधिसत्व उच्च अभ्यासको लक्ष्य संग तुलना गर्नुहुन्थ्यो जुन पृथ्वीका बोधिसत्वको नायक र सद्धर्मपुण्डरीक सूत्रमा वर्णन गरिए अनुसार बोधिसत्वको प्रकृत्यालाई अभ्यास गर्नुहुन्थ्यो । त्यसपछि, निचिरेनले बुद्धधर्मको पछिल्लो युगको बुद्धको रूपमा आफ्नो पहिचानलाई प्रकट गर्नुभयो । साधारण व्यक्ति नै भएर उहाँले अनन्त बुद्धको असीमित हर्ष कुओन गान्जोको जीवन प्रकट गर्नुभयो ।

दाइशोनिनका अनुसार क्षणिक अवस्थालाई परित्याग गर्नु भन्नाले साधारण व्यक्तिको रूपमा जीवनलाई त्याग्नु भन्ने होइन, बरु उहाँले आफ्नो जीवनलाई गोहोन्जोनामा कोर्नु भयो र नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो नै दश हजार वर्ष र त्यो भन्दा पछिल्लो समयको सम्पूर्ण सजीव प्राणिहरूको बोधिज्ञानको महान धर्म हो भन्ने प्रमाण दिनुभयो । उहाँको आफ्नै उदाहरण द्वारा दाइशोनिनले व्यक्तिगत मनको प्रतिष्ठा र महानता प्रकट गर्नुभयो । त्यसकारण, जब हामीले नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो लाई विश्वासका साथ प्रार्थना गर्छौं, हामी भित्र कुओन गान्जो सरहको सर्वलौकिक नाश्वर अवस्था उदाउने छ । यसले हाम्रो अवस्थाहरूको वास्तविकतालाई सक्छ, वर्तमान विचारधारा अनुरूपको हौसला युक्त बनाउन सक्षम गराउँछ ।

सामान्य व्यक्तिहरूले वर्तमान स्वरूपमा रहेर बुद्धत्वको सर्वोत्कृष्ट महान अवस्था प्रतिविम्बित गर्ने सिद्धान्तमा बुद्धधर्मको सार निहित हुन्छ । साधारण व्यक्तिको जीवनमा नै कुओन गान्जोको जीवन देखापर्नेछ । यसले हाम्रो वास्तविक परिस्थितिलाई परिस्कृत र आशावादी भावनाका साथ सम्बोधन गर्न समर्थ तुल्याउँछ । यहि नै दाइशोनिनले आफ्नो उदाहरण द्वारा “मिथ्या आवरणलाई हटाएर सत्यताको प्रकट गर्नु” सिद्धान्तमा सिकाउनु भएको छ ।

एक व्यक्तिको रूपमा, जब हामीले पृथ्वीको बोधिसत्व सराह हाम्रो पहिचानलाई जागृत गर्छौं, कोसेनरूपुलाई हाम्रो जीवनको लक्ष्य बनाई प्रयत्न गर्छौं, तब हामीले आफ्नो जीवनमा “मिथ्या आवरणलाई हटाएर सत्यताको प्रकट गर्नु” गर्छौं । अर्थात्, सबै कठिनाइहरूलाई संकल्पका साथ सामना गरेर भन्नाले कर्मलाई लक्ष्यको रूपमा लिएर,

दाइशोनिनको साहसिक भावनालाई आफ्नो बनाएर हामीले यस सिद्धान्तलाई चरितार्थ गर्न सक्छौं। एस.जि.आई., पृथ्वीका बोधिसत्त्वको वृहत् संजाललाई समेटेको एक संस्था हो जुन हामी नीलो ग्रहको एक छेउ देखि अर्को छेउ सम्म फैलिएको छ र शान्ति, शिक्षा र संस्कृति प्रबद्धनमा समर्पित छ।

अध्यक्ष इकेदा वर्णन गर्नुहुन्छ, पीडादायी दुःखहरूलाई पार लगाउँदै र आस्थालाई निरन्तरता दिदै जब हामीले कोसेनरूपमा आफ्नो जीवन समर्पित गर्छौं, हामीले पनि “मिथ्या आवरणलाई हटाएर सत्यताको प्रकट गर्नु” को सिद्धान्त चरितार्थ गर्दै सत्यतालाई दर्शाउन सक्छौं। गर्न सक्छौं। साधारण व्यक्तिको रूपमा हामीले दाइशोनिनमा विद्यमान बुद्धको जीवन समानको जीवन प्रकट गर्न सक्छौं।

शरीर तथा मनको एकत्व

निचिरेन बुद्धधर्मले भित्र देखिने जीवनको दुई पक्ष - शरीर र मनको एकत्वको वर्णन गर्दछ। यी दुवै जीवनको, आधारभूत अस्तित्वबाट उजागर हुन्छ। शरीर भौतिक पक्षसंग सम्बन्धित हुन्छ भने मन आध्यात्मिक पक्ष संग।

शरीर भन्नाले बाहिरबाट देख्न सकिने जस्तै रङ्ग, स्वरूप र वनावट आदि हुन् भने मन भन्नाले आन्तरिक पक्ष जस्तै संवेदना र व्यक्तित्व तथा आध्यात्मिक पक्ष जस्तै तन र मन हुन्। यद्यपि, हामीले शरीर र मनलाई दुई छुट्टाछुट्टै अस्तित्वको रूपमा अवलोकन गरेतापनि अन्ततः तिनीहरू एउटै हुन् - एक अर्को विना अवस्थित हुदैन।

निचिरेन दाइशोनिन लेख्नुहुन्छ, “व्यक्तिको विचारहरू उसको आवाज द्वारा व्यक्त हुन्छ। मनले आध्यात्मिक पक्षलाई प्रतिनिधित्व गर्दछ भने आवाजले भौतिक पक्षलाई।

आध्यात्मिक पक्ष स्वतः शरीरमा (भौतिक) प्रकट हुन्छ। एक व्यक्तिले अर्कोको आवाज सुनेर उसको मन बुझ्न सक्छ। किनभने भौतिक पक्षले आध्यात्मिक पक्षलाई प्रकट गर्दछ। भौतिक

र आध्यात्मिक पक्ष जुन अन्ततः एक हुन्, तिनीहरू दुई छुट्टै रूपमा प्रकट भएको हुन्छ।” (WND-1, p 86)

हाम्रो संवेगात्मक अवस्थामा भएको सुक्ष्म परिवर्तनहरू शरीरको कुनै न कुनै अंगमा प्रतिबिम्बित हुन्छ। उदाहरणको लागि, जब हामी डराउँछौं, हाम्रो छाला पहिलो रङ्गको देखिन्छ वा जब हामी उत्सुक हुन्छौं, हाम्रो मुटुको ढड्कन साविकको भन्दा छिटो छिटो ढड्किन्छ। अर्कोतर्फ, यद्यपि, हाम्रो शरीरमा रोग लागेको भएतापनि, यदि हाम्रो मन बलियो छ भने त्यसले हाम्रो भौतिक अवस्था (शरीर) मा सकात्मक प्रभाव पार्दछ। तसर्थ, स्वस्थ र बलियो प्रवृत्ति, स्वस्थ हुने, भित्री संकल्पहरू ज्यादै महत्वपूर्ण छन्। त्यहि नै हाम्रो जीवन शक्ति दिगो रहने शक्तिको रहस्य हो।

अध्यक्ष इकेदा भन्नुहुन्छ, “जब हाम्रो संकल्प परिवर्तन हुन्छन् सबैकुरा हामीले इच्छाएको दिशा तर्फ मोडिनेछ। जुन क्षण हामीले विजयी बन्छु भनी संकल्प लिन्छौं, तत्काल हाम्रो शरीरको हरेक नशा र तन्तुहरू, हाम्रो सफलता तर्फ लाग्नेछ। अर्कोतर्फ, यदि हामीले “त्यस्तो कहिल्यै हुदैन भन्ने सोच्छौं भने तत् क्षण हाम्रो शरीरको हरेक कोशिकाहरू सुप्त हुन्छन् र संघर्ष गर्न छोड्छन्।”

अध्यक्ष इकेदा भन्नुहुन्छ, “जब हाम्रो संकल्प परिवर्तन हुन्छन् सबैकुरा हामीले इच्छाएको दिशा तर्फ मोडिनेछ। जुन क्षण हामीले विजयी बन्छु भनी संकल्प लिन्छौं, तत्काल हाम्रो शरीरको हरेक नशा र तन्तुहरू, हाम्रो सफलता तर्फ लाग्नेछ। अर्कोतर्फ, यदि हामीले “त्यस्तो कहिल्यै हुदैन भन्ने सोच्छौं भने तत् क्षण हाम्रो शरीरको हरेक कोशिकाहरू सुप्त हुन्छन् र संघर्ष गर्न छोड्छन्।”

निचिरेन बुद्धधर्मको साधनाले हाम्रो जीवनको आधारभूत तहसम्म प्रभाव पार्दछ। नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो को प्रार्थनाले विभिन्न किसिमले हाम्रो मनस्थितीमा प्रभाव पार्दछ, जस्तै, आशावादी, संकल्प र हर्ष उजागर गर्ने आदी। यसका साथै, यसले हाम्रो शरीरको हरेक कोशिकालाई प्रभाव पार्दछ। जब हामीले आफ्नो र अरूको लागि नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो को बलियो प्रार्थना गरिरहन्छौं र त्यसको प्राप्तिको लागि निरन्तर बोल्ने र कार्य गरिरहन्छौं भने हामीले आफ्नो भौतिक र आध्यात्मिक अबास्थालाई निखार्ने र विकास गर्दछौं। त्यसो गरेर हामीले “एकत्व” को अवस्थालाई प्रकट गर्छौं जहाँ शरीर तथा मन पूर्णतया एक्यबद्ध हुन्छ।

हाम्रो समुदाय, लक्ष्यको हाम्रो कर्म भूमि

तलको निम्न एस.जि.आई. अध्यक्ष इकेदाको द न्यु ह्युम्यान रिभोलुसनबाट उद्धरण गरिएको हो । यस श्रृंखलावद्ध उपन्यासमा शिनइची यामामोतोले श्री इकेदाको भूमिका निर्वाह गर्नु भएको छ ।

इकेदा सेन्सेइ लेख्नुहुन्छ, “हाम्रो समुदायहरूको संरक्षण गर्नु महत्वपूर्ण छ किनभने तिनीहरू हाम्रो जीवनको आधार हो र कोसेनरुफुलाई अघि बढाउने मञ्च हो । (Heart & Soul NHR-16 p.65) र यदि हामी मानव भएर सहि अर्थमा जिउन चाहन्छौं भने हामीले समाजलाई सकारात्मक दिशातर्फ रूपान्तरण गर्नु पर्छ । त्यस लक्ष्य तर्फ उन्मुख हुँदा हामी सोका गाक्काईले हाम्रो अध्यात्मिक आस्थाबाट व्युत्पन्न व्यक्तिगत संकल्पमा आधारित हुँदा असल नागरिकका रूपमा आफ्नो समुदायमा योगदान दिने प्रयत्न गर्दछौं । (Light of Dawn NHR-11, 20) उहाँ भन्नुहुन्छ, “बुद्धधर्म, समाजबाट अलग रहेको छैन, त्यसैले हामीले व्यक्तिगत तवरमै हामी बस्ने हाम्रो कार्यक्षेत्र र समुदायमा मानवताको फूल फुलाउनु महत्वपूर्ण हुन्छ ।” (Flowering NHR- 15 p. 3554)

हाम्रो समुदायलाई सौहार्दपूर्ण बनाउदै

मानिसहरूको परिवेशको वातावरणको स्तरले उनीहरूको मन वा प्रवृत्तिबाट झल्काउँछ ।
सस्कारलाई हल्लाउन सक्ने, मित्रता तथा एकताको सञ्जाललाई फैलाउने साभग लक्ष्यमा हातेमालो गर्न सक्ने पनि जनता नै हो ।

टोकियो आदिवासीको एक जना समर्पित नागरिकका रूपमा शिनइचीले शहरको दैनिक भागदौड, शहरी प्रदुषण, अपर्याप्त आवास लगायतका विभिन्न समस्याहरूका साथै यसलाई बसोबास गर्न योग्य र जनता प्रति उत्तरदायी नगर बनाउने विषय इङ्गित गर्दै, उपायहरूको

१० बुँदाहरू प्रस्तुत गर्नुभयो । उहाँको प्रस्तावहरू मध्येका केही प्रस्तावहरू:

- १) अग्ला अपार्टमेन्टहरूको निर्माणले पर्याप्त निवास सुनिचित गर्छ,
- २) द्रुतगतिका र लिफ्ट अनुरूपका मोनोरेल यातायात सञ्जालको विकास,
- ३) मानिसहरूले आराम तथा तनाव व्यवस्थापन गर्न सकिने अथवा व्यायाममा अनुकूल हरित वगैँचाहरूको निर्माण
- ४) कला, संस्कृतिहरूको उत्थानका लागि साँस्कृतिक सुविधाहरू र
- ५) रमणीय, प्रदुषणमुक्त औद्योगिक क्षेत्र.....

समग्रमा शिनइचीले हरिया बनजंगल, पानीको फोहोरा युक्त हराभरा महानगर टोकियोको परिकल्पना गर्नुभयो । त्यहि वक्तव्यमा उहाँले त्यहाँका बासिन्दाहरूमा टोकियो प्रतिको प्रेमलाई हुर्काउनु पर्ने कुरालाई पनि जोड दिनुभयो । धेरै व्यक्तिहरू आफ्नो कामकाजको

शिलशीलाले टोकियोमा बसिरहेका छन् । फलस्वरूप समुदायसंग उनीहरूको खासै लगाव नहुने र उनीहरू बीचमा पनि एकता र सौहार्द सम्बन्ध नरहने हुन्छ । यसर्थमा, छिमेकीसंग अपरिचित रहनु अनौठो कुरा भएन ।

टोकियोलाई त्यहाँका बासिन्दाहरूले गर्व महशुस गर्न सक्ने नमूना शहरमा रूपान्तरण गराउन के गर्नु पर्ला ? निश्चयपनि सहूलियतका घरहरू निर्माण गर्नुका साथै प्रदुषण नियन्त्रण गर्नु सरकारले ध्यान पुऱ्याउनु पर्दछ तर त्यो भन्दा पनि महत्वपूर्ण कुरा भनेको त्यहाँका बासिन्दाहरूमा आफ्नो समुदाय प्रतिको प्रेमलाई जगाउनु जरूरी छ । दाइशोनिनले भन्नु हुन्छ, “यदि प्राणीहरूको मन अशुद्ध भयो भने उनीहरूको भूमि पनि प्रदुषित हुन्छ ।” (*On Attaining Buddhahood in this Life Time WND-1 p.4*) मानिसहरूको आवास क्षेत्रको वातावरणको स्तर उनीहरूको मन वा मनोवृत्तिबाट भल्किन्छ । सरकारलाई हल्लाउन सक्ने, मित्रता तथा एकताको सञ्जाललाई फैलाउने साभ्रा लक्ष्यमा हातेमालो गर्न सक्ने पनि जनता नै हो । जब नागरिकहरू नै आफ्नो वासस्थान प्रति गैरजिम्मेवार हुने, आत्मकेन्द्रित र नकारात्मक हुन्छन् भने उनीहरूको समुदाय पनि अधोगति उन्मुख हुन्छ ।

नागरीकजनमा आफ्नो समुदाय प्रति प्रेम जागृत गराउने सामाजिक जिम्मेवारी सोका गाक्काईका सदस्यहरूले वहन गर्नुका साथै उनीहरू आफ्नो समुदाय निर्माणको मुख्य पात्र भएकोमा सचेत हुनुपर्ने कुरालाई शिनइचीले गम्भीरतापूर्वक महशुस गर्नुभयो । (*Dance of Life NHR-12, 233-34*)

हाम्रो अद्वितीय सानो राज्यमा ध्यान दिनु

एउटा वृहत् आवास कम्प्लेक्स (समूहगत भवन) मा विभिन्न पृष्ठभूमिका व्यक्तिहरू सामूहिक रूपमा बसोवास गरेका हुन्छन् । आवास

आवास कम्प्लेक्स (समूहगत भवन) एउटा सानो राज्य जस्तै हो । शिनइचीले आवास कम्प्लेक्सलाई नमूना वस्ती बनाउन उपयोगी १० ठोस बुँदाहरू प्रस्तुत गर्नुभयो जसबाट व्यक्तिहरू एक आपसमा समन्वय तथा साँच्चै नै कृतज्ञ महशुस गर्नेछन् ।

कम्प्लेक्स एउटा सानो राज्य जस्तै हो । शिनइचीले आवास कम्प्लेक्सलाई नमूना वस्ती बनाउन उपयोगी १० ठोस बुँदाहरू प्रस्तुत गर्नुभयो जसबाट व्यक्तिहरू एक आपसमा समन्वय तथा साँच्चै नै कृतज्ञ महशुस गर्नेछन् ।

१) तपाईंको “सानो राज्य” (आवास कम्प्लेक्स) को सुरक्षा र सुनिश्चितताको लागि हरेक दिन प्रार्थना गर्नुस् ।

२) आफ्ना छिमेकीहरूलाई मुस्कानले अभिवादन गर्दै त्यहाँको वातावरणलाई उज्यालो बनाउनुस् ।

३) एकजना समभेदार र असल नागरिकका रूपमा उदाहरणीय व्यक्ति बन्नुस् ।

४) छिमेकीहरूको साथ लिएर अगाडि बढ्ने क्रममा खुला विचारधाराका साथ उनीहरूको मनोवृत्ति ध्यान दिनुस् ।

५) मित्रता फैलाउदै अध्यात्मिकताको मूल्यवान जीवन निर्वाह गर्नुस् ।

६) समुदायलाई योगदान दिने क्रियाकलापहरू थालनी गर्नुस् ।

७) प्राकृतिक वातावरणको संरक्षण गर्दै आफ्नो कम्प्लेक्सलाई सधै हराभरा र आशाले भरिपूर्ण स्थान बनाइराख्नुस् ।

८) अग्रज तथा जेष्ठ नागरिकहरूलाई सुरक्षा तथा ख्याल राख्नुस र उनीहरूलाई सक्रियतापूर्वक हौसला दिनुस् ।

९) युवाहरू हुर्काउनलाई उनीहरूसंगै कार्य गर्नुस् ।

१०) जुनसुकै धर्म अन्तर्गतको किन नहोस, औपचारिक अवसरहरू आपसी सदभाव र सहकार्य गर्नुस् ।

यी उल्लेखित सबै दिशा निर्देशहरू समुदायको खुशी र उन्नतिको लागि महत्वपूर्ण नमूना सावित भए । (*Beacon, NHR 24, Pg. 370-71*)

एक छिमेकीको अर्कोसंगको सम्बन्ध

एक आपसी सम्बन्धबाट बनेको बलियो समुदायले समाजको संरचनामा विशेष महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ ।

शहरहरू, मानिसहरूद्वारा भरिभराउ भएतापनि आ-आफ्नै किसिमले जीवन यापन गरिरहेतापनि उनीहरू एकलो तथा अलग महशुस गरिरहेका हुन्छन् । प्रायः एउटै अपार्टमेण्टमा रहेकाहरूले आफू संगै बसेको व्यक्तिलाई नचिन्नु र बाटो हिँड्दा कुनै पनि अभिवादन विना नजीकबाट गुञ्जनु कुनै अनौठो नै भएन । शहरमा वसोवास गरेका थुप्रै एकल तथा संयुक्त परिवारहरूलाई लिएर शिनइची विश्वस्त हुनुभयो कि, एक आपसी सम्बन्धबाट बनेको बलियो समुदायले समाजको संरचनामा विशेष महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ । यदि छिमेकीहरू बीच दैनिक रूपमा एकआपसमा कुराकानी हुन सकेमा, एकलै बसिरहेका बुद्ध व्यक्तिको निधन आदी जस्ता दुःखद खबरहरू कयौँ दिनसम्म जानकारी नहुने जस्ता कुराहरूलाई हटाउन मद्दत गर्दछ । छिमेकीहरूले बच्चाहरूको ख्याल गरिदिदा आफ्ना बच्चाहरूलाई घरमा छोडेर काममा जानुपर्ने अभिभावकहरूलाई पनि ढुक्क महशुस हुनसक्छ ।

पारस्परिक मानविय सम्बन्ध नभएको ठाउँमा विदेशपूर्ण र भावनाहिन वातावरण उत्पन्न हुन्छ जुन सच्चा खुशीको फूल फूलन नसक्ने एक किसिमको अध्यात्मिक मरुभूमि जस्तै हो । व्यक्तिहरू बीच सौहार्दपूर्ण सम्बन्धले समुदायमा खुशी र समृद्ध व्यक्तिहरू बन्दै जान्छ ।

हालैको वर्षहरूमा भएको यस किसिमको विश्वासलाई देखेर शिनइचीले व्यक्तिहरूलाई सहायता दिने तथा शान्ति र खुशीलाई वृद्धि

गर्ने कार्यमा हौसला दिने समुदाय सञ्जालको निर्माणको महत्त्वलाई अति उत्साहपूर्वक मनन गर्नुभयो। यस कार्यमा शान्तिको विजयीको रूपमा महिलाहरूको भूमिका मुख्य रहन्छ भन्ने कुरामा उहाँ विश्वस्त हुनुभयो। (Mighty River NHR-14, Pg. 290-92)

समाजमा प्रकाशस्तम्भ बन्नु

समाजले अपनाउने उत्तम पक्षहरूको पुनर्जागतिको प्रकाश दर्शाउँदै आफ्नो समुदायमा हरेक व्यक्तिहरू उदाहरणीय प्रकाशस्तम्भ बन्नु आवश्यक छ। यो नै सोका गाक्काईका सदस्यहरूको लक्ष्य हो।

आफ्नो खेतको एक भागमा तारो साकामोरी एक फलफूल कृषक थिए जसले पर्यटकहरूको लागि अंगुरको वगैचाको थालनी गरे। उनलाई यसबाट कृषक र उपभोक्ताहरू बीचको समन्वयलाई विस्तार गर्न र अंगुरको विक्रिमा पनि सहयोग हुनसक्छ भन्ने लाग्यो।

आफ्नो समुदायको प्रकाशस्तम्भ सरह बन्नसक्छ भन्ने निश्चय गरी उसले स्थानीय समुदायलाई अभि बढि उन्नति गराउने कुराहरूबारे इमान्दारपूर्वक सोचन थाले।

उनले, फलफूल उत्पादन र पर्यटन बीचको मेलबाट काचुनुमा च्यो (ठाउँ) को नौलो र उज्वल भविष्य निर्माण हुन सक्छ भन्ने कुराको ठोस निष्कर्ष निकाले।

समुदायलाई अनुकरण गराउन अरूहरूको अगाडी सर्बप्रथम आफै नै नमूना बन्नुपर्छ भन्ने निर्णय गरे। उनले विश्राम स्थल, पसल र टूटो पार्किङ स्थल निर्माण गरे र मानिसहरूको अंगुर प्रतिको विभिन्न किसिमको स्वादलाई मध्यनजर गर्दै तीस वटा विविध स्वादका अंगुर रोपे।

उनले छाँयापर्ने बाटो पारेर होचो अंगुरको बोट पनि रोपे जसबाट बृद्ध तथा वृद्धि चयेरमा आउने पर्यटकहरूले पनि अंगुर टिप्न सकोस र बच्चाबच्चीका लागि भनेर अग्ला बोट रोपे जसमा चढेर उनीहरूले अंगुर टिप्न सकोस्।

पछि उनले इन्टरनेटमा होम पेज बनाएर उत्पादित अंगुरको अवस्था तथा सुचनाहरूलाई प्रकाशित गरे र साथसाथै इन्टरनेट मार्फत अंगुरको व्यापारलाई पनि अघि बढाए। बढ्दो नयाँ नयाँ चुनौतीहरूको संगसंगै आफ्नो अवस्था उकास्न उनी सधैं प्रयत्नशील रहन्थे र केही न केही नयाँ प्रयासहरू गरिरहन्थे। “आफैले अंगुर टिप्नुहोस्” भन्ने उनको अंगुर खेतीले वेजोड

सफलता हासिल गर्‍यो र स्थानीय क्षेत्रको उन्नतिलाई पनि सक्रिय गरायो। उनले काचुनुमा च्यो मा समुदायको प्रकाशस्तम्भ बन्दै पर्यटन संघको अध्यक्षको रूपमा तथा स्थानीय कृषक संगठनको प्रमुख भएर सेवा गरे।

उमेरको बढ्दो क्रम संगै आइपर्ने सेवा निवृत्ति तथा उदासीनताका अन्धकारहरूलाई ज्ञान र दृढताको प्रकाशले समाधान गर्दछ।

समाजले अपनाउने उत्तम पक्षहरूको पुनर्जागतिको प्रकाश दर्शाउँदै आफ्नो समुदायमा हरेक व्यक्तिहरू उदाहरणीय प्रकाशस्तम्भ बन्नु आवश्यक छ। यो नै सोका गाक्काईका सदस्यहरूको लक्ष्य हो। (Beacon NHR, -24 p 373-74)

मानिसहरूलाई हुर्काउँदै, परिवर्तनका संवाहकलाई हुर्काउँदै

व्यक्तिहरू पृथ्वी समान हुन्। उत्कृष्ट समाज निर्माणको लागि प्रतिनिधिपात्रको रूपमा सचेत हुँदै जब मानिसहरूको जीवन विकसित हुन्छ तब उनीहरूको समुदाय समृद्धिले सुशोभित हुन्छ।

व्यक्तिहरूलाई संयुक्त रूपमा जीवन यापन गर्नको लागि सहयोग र प्रतिफल, असल आचरण र शिष्टाचार त्यस्तै आपसी मद्दत र सहारा अपरिहार्य हुन्छ। मानवहरूलाई यी सबै गुणहरू सृजना गर्नको लागि स्पष्ट दृष्टिकोण बोकेको दर्शनको आवश्यकता हुन्छ।

बौद्धशिक्षा अन्तर्गतको एउटा मूल शिक्षा “प्रतित्यसमुत्पाद” हो। जसको अर्थ, “हरेक वस्तु परस्परमा निर्भर हुन्छ” हो। यसले

बढ्दो नयाँ नयाँ चुनौतीहरूको संगसंगै आफ्नो अवस्था उकास्न उनी सधैं प्रयत्नशील रहन्थे र केही न केही नयाँ प्रयासहरू गरिरहन्थे। “आफैले अंगुर टिप्नुहोस्” भन्ने उनको अंगुर खेतीले वेजोड सफलता हासिल गर्‍यो र स्थानीय क्षेत्रको उन्नतिलाई पनि सक्रिय गरायो।

वेगला वेगलै कारण र अवस्थाहरूमा एक अर्काको संयोगले घटनाहरू उत्पन्न हुन्छ भन्ने तथ्यलाई इङ्गित गर्दछ ।

अर्को शब्दमा, भन्नुपर्दा “कुनै पनि वस्तुको अलग अस्तित्व रहदैन” आपसी संयोग र आपसी प्रभाव द्वारा नै हरेक वस्तु अस्तित्वमा आउने हो । त्यसैगरी कोही मानव प्राणीहरू पनि अलग छैन । हाम्रो जीवन पनि एक आपसमा जोडिएको र अन्यहरूको सहारामा रहेको छ

आज भन्दा अगाडी निवास कम्प्लेक्सको बाटो गाडीहरूको पार्किङको कारणले बन्द रहन्थ्यो । यस्तो समयमा आगलागी जस्ता आकस्मिक घटनाको बेला गाडी गुडाउन सकिदैन । गाडी पार्किङ क्षेत्रको दर्ता तथा अनाधिकृत पार्किङको निषेधाज्ञा बावजुद निवास कम्प्लेक्सहरूले सिमीत पार्किङ क्षेत्र निर्माण गरेका छन् जसबाट गाडी मालिकहरू बाध्य भएर कम्प्लेक्स बाहिर तथा नजीकैको बाटोहरूमा कम्प्लेक्स बाहिर तथा नजीकैको बाटोहरूमा गाडी पार्किङ गर्न बाध्य छन् । सुरक्षा प्रहरीले सावधान गराउँछन् तर कुनैकुनै कम्प्लेक्समा मात्र यथेष्ट पार्किङ क्षेत्र उपलब्ध छ ।

अर्को पृष्ठमूमिमा, एकचोटी दूर्भाग्यपूर्ण घटना घटेको थियो । दुइ वटा कार वीचको ठाउँबाट एकजना बच्चा डौडिदै निस्केको बेला एक अर्को कारले ठक्कर दिदां तुरून्तै अस्पताल लग्नुपरेको थियो ।

उक्त अवस्थामा, उक्त बच्चाको आमाको पीडा देखेर सोका गाक्काईका महिला वर्गका एक सदस्य साह्रै दुखी भए जसलाई उनले विर्सनै सकिनन् । उनले आफैमा सोचे “हामी सबैलाई मनमा लागि रहेकै जस्तो गरी यो दुर्घटना भयो । कम्प्लेक्सको पार्किङ व्यवस्थीकरणको लागि केही गर्ने पर्छ । हामीलाई पर्याप्त पार्किङ स्थल आवश्यक छ ।” उनले यस मुद्दालाई स्थानीय कम्प्लेक्स संघको कार्यालयमा ल्याइन र पार्किङ क्षेत्र निर्माणको पहल गराउने अभियानको लागि हरेकको घरको ढोका घच्च्याइन् ।

कोहीकोहीले उनको विचार संगै साहनुभूति देखाए र साथ दिए तर अन्य धेरैले भने हरेक दिनको सम्पर्क र कुराकानीको कमीले गर्दा हाम्रो सरोकारको विषय होइन भनी कुनै चासो देखाएनन् ।

पार्किङ क्षेत्र निर्माण अभियानलाई आरम्भ गरेको महिला वर्गका सदस्यले सोचीन” यो नै निर्णायक समय हो । मानिसहरूको आँखा खोलुनुपर्ने र अति उत्तम कम्प्लेक्सको रूपमा यसलाई खडा गराउनुपर्ने समय यहि हो जहाँ सबै घरहरू प्रति सबैले प्रेम र गर्व गर्नेछन् ।

उनले हरेक घरमा सच्चा मनले अपिल गरिन् “अहिले त्यो कार्य सुल्भिएको छ । बाटोमा राखिने हरेक यातायातको साधन तथा आरम्भिक दुवानीहरू भित्रै प्रवेश गर्न सकिएको छ । दुर्भाग्यवश यदि आगलागी भैहाल्यो भने सबै ध्वस्त हुनसक्छ । धेरै कार पार्किङ निर्माणले केवल कार मालिकहरू मात्रै लाभान्वित हुने होइन ।”

जीवन मूल्यवान र सुरक्षित रहने हाउजिङ कम्प्लेक्स होस् भनेर उनी सच्चा रूपमै प्रतिबद्ध थिइन् ।

सहयोगी मित्रहरूको साथले सम्बन्धित अधिकारीहरू र घर मालिकहरूसंग मूलभूत पक्षहरू उपर निरन्तर वार्ताहरूमा संलग्न भइन् ।

अन्ततः उनको आग्रहलाई थुप्रै बासिन्दारूले स्वीकारे र उनको जीत भयो । भण्डै २ वर्ष पछि पूर्णरूपमा पार्किङ क्षेत्रको निर्माण सम्पन्न भयो ।

हाम्रो नजीकको वातावरणमा हाम्रो छिमेकीहरूसंगको सम्बन्धबाट विश्वलाई एक उत्तम भूमि बनाउने कार्यको थालनी हुन्छ । शिनइची सधैं भन्नुहुन्छ कि, गाक्काई सदस्यहरूले आफ्नो समुदायको खुशीको लागि जिम्मेवारी वहन गर्नुपर्छ । यस मार्गदर्शनले सदस्यको मन छोयो जसले उनीहरूलाई समाज प्रतिको दायित्व बोध गरायो ।

व्यक्तिहरू पृथ्वी समान हुन । उत्कृष्ट समाज निर्माणको लागि प्रतिनिधिपात्रको रूपमा सचेत हुदै जब मानिसहरूको जीवन विकसित हुन्छ तब उनीहरूको समुदाय समृद्धिले सुशोभित हुन्छ ।

थुप्रै सोका गाक्काई सदस्यहरूले पनि एक समय समाजको तल्लो दर्जाको अवस्थामा गुञ्जने र आफ्नो भाग्यलाई सराप्टै दुःखमा दिनहरू विताएका थिए । आज ती सामान्य नागरिकहरूले सर्वैतिरका समुदायहरूमा सकारात्मक सामाजिक परिवर्तनका प्रतिनिधि स्वरूप शिर उच्च पार्न सकेका छन् । यो नै सोका गाक्काईले वहन गरेको मानिसहरूको मानवीय शिक्षाको आश्चर्यजनक र प्रशंसनीय सफलता हो । (Beacon NHR-24, 339-43)

साहस संक्रामक हो !

सधैं व्यक्तिहरूको माझमा कार्य गर्नु हरेक व्यक्तिको नजीक पुग्नु - यो यस्तो विश्वसनीय प्रयास हुन् जुन श्रविष्यको मार्ग खोल्ने प्रभावकारी शक्ति बन्नेछ ।

माचुसिरो (ठाउँ) को भाग्य रूपान्तरण गर्ने हाम्रो अवसर अहिले नै हो भन्ने कुराको अभिव्यक्ति संगै श्री कुरोकीले टिप्पणी गर्नुभयो, “जीवन र जगत वीचको एकत्व भन्ने सिद्धान्तलाई प्रकाश पार्दा, हामी बस्ने स्थानको भाग्य रूपान्तरण गर्नको लागि अझ केही नभएर आफ्नै मानव क्रान्ति गर्दै आफ्नै भाग्य बदल्नु आवश्यक हुन्छ.....र कोसेनरूपुले संसारमा यो समुदायलाई नमूनाको रूपमा रूपान्तरण गरौं ।

“समय अहिले नै हो, हामी यदि अहिले जागेनौं भने, कहिले त ? यस संघर्षमा म नेतृत्व लिन्छु । आउ हामी संगै मिली बढौं !”

सदस्यहरूले एक आपसमा आफ्ना विचारहरू आदानप्रदान गरे ।

अध्यक्ष यामामोतो हाम्रो बारेमा एकदम चिन्तीत हुनुहुन्छ । म तपाईंको आशालाई बुझ्दछु तसर्थ संगै मनदेखि प्रार्थना गरौं र बुद्धधर्म बारे अन्यलाई बताउने कार्य गरौं । खुशीयालीले भरीएको माचुसिरो निर्माण गरौं ।

दाइशोनिन भन्नुहुन्छ, “तपाईं यो समयसम्म अस्तित्वमा रहन सक्नु भनेको यो अहिलेको घटनाहरूसँग साक्षात्कार हुनको लागि हो। (Reply to Yasaburo, WND-1, 829) “यो एकदम महत्त्वपूर्ण क्षण हो, त्यसकारण हामीले सक्दो मेहनत गरौं।”

यस संकल्पका साथ दाइशोनिनका उपदेशलाई उनीहरूलाई खुशीयालीपूर्वक अरूहरूलाई बाँड्न थाले।

जब हरेक व्यक्तिको मनमा संघर्षको शक्तिशाली भावना दन्किन्छ तब कोसेनरुफुको अद्वितीय गतिविधिहरूले तीब्र रूप लिदै जाने क्रममा माचुसिरोका सदस्यहरूमा आस्था प्रतिको क्रियाकलापहरू अभि सशक्त रूपमा बृद्धि हुन थाल्यो।

सबै व्यक्तिहरू खुशीका अधिकारी हुन्। तसर्थ, हाम्रो परिचित सबैसँग बुद्धधर्मको बारेमा वार्तालाप गरौं। कोही एक जना मात्र पनि, दाइशोनिनको शिक्षा बाँड्ने हाम्रो प्रयासमा नछुटोस।

यस संकल्प सहित माचुसिरोका सदस्यहरू आफ्ना साथीहरू तथा छिमेकीहरू संगको भेटघाट कार्यक्रममा सक्रिय भए।

उनीहरूले जति धेरै कार्य गर्न थाले त्यतिनै उनीहरूको मनमा लक्ष्य प्रतिको कार्यमा खुशीको भाव र संघर्षको भावना भरिएको पाए। नदी नालाका कठिनाइहरू तथा धान खेतहरूमा हिउँदा उनीहरूले गाक्काईका गानाहरू गाँउदै यात्रा तय गर्थे, उनीहरूले प्रचारप्रसारका प्रयासहरूमा हर्षाल्लास पूर्वक अघि बढ्दै गए।

यी गाक्काई सदस्यहरूका जोशपूर्ण प्रवृत्ति र विश्वस्त, चम्किलो मुस्कानले भूकम्पको कारणले डराएका र चिन्तीत माचुसिरोका नागरिकहरूलाई हौसला प्रदान गर्‍यो।

चिन्ता र डर संक्रामक हुन सक्छ तर यो साहसी पनि हुनसक्छ.....हरेक समय ४ वा सो भन्दा बढि तीब्रताको कम्पन भैझनैरहेको थियो र प्रहरी टोली आएर क्षतीको जाँच गरीरहेकै थियो। अर्कोतर्फ आफ्ना सदस्यहरूका स्थानमा गएर गाक्काईका डिष्ट्रिक्ट सदस्य तथा लिडरहरूले स्वयं सेवकका रूपमा कार्य गरीरहेका थिए। आफ्नै आँखाले उनीहरू सुरक्षित र सकुशल नदेखेसम्म उनीहरूले आराम गरेनन्। रातको मध्य समयमा भुकम्प गएको भएतापनि उनीहरूले तेजीलो प्रकाश (बत्ती) लिएर मधुरो स्वर मा प्रार्थना गर्दै, कसैले मोटरवाइक त कसैले हिडेर सदस्यहरूको घरहरूमा निगरानी राखे।

कार्य नै मुख्य कडी हो र यो नै सोकाको महान पथ हो।

घर भित्र सबैजना शान्तपूर्वक निदाइसकेपछि, लिडरहरूले घर वरपरका क्षतीहरूको जाँच गर्दथे। सबै कुरा पूर्णरूपले ठिक भएको निश्चित भएपछि मात्र उनीहरू अर्को सदस्यको घरमा जान्थे।

सदस्यहरूको घरमा बत्ती बाल्दै जाँच गरीरहेका लिडरहरूलाई छिमेकी घरका व्यक्तिले देखेर उनीहरूलाई रोक्दै घरभित्रका बालबच्चा तथा बृद्धवृद्धा व्यक्तिहरूको सकुशलता बारे निश्चित गर्न सल्लाह दिन्थे तथा परिवारहरूलाई यस कठिन घडीलाई पार लगाउन मनदेखि दाइमोकु प्रार्थना गरौं भन्दै आगलागीबाट सचेत रहन पनि हौसला दिन्थे।

यस विपत्तिको लामो समयको सहयोग तथा हौसलाले सोका गाक्काईका सदस्यहरू मात्र नभएर माचुसिरोमा रहेका अन्य

परिवारहरूमा पनि सोका गाक्काई स्वभाविक रूपमा फैलियो।

सधैँ व्यक्तिहरूको माभ्रमा कार्य गर्नु, हरेक व्यक्तिको नजीक पुग्नु - यो यस्तो विश्वसनीय प्रयास हुन् जुन भविष्यको मार्ग खोल्ने प्रभावकारी शक्ति बन्नेछ। (Community Spirit, NHR-12, 108-16)

युवा-हरेक समुदायको भविष्यको भरोसा

बौद्धमार्गीका रूपमा यो एक जिम्मेवारी हो भनी सचेत युवाहरू आपनो जन्मभूमिको सुरक्षा र उन्नतिको लागि प्रतिबद्ध थिए।

जापान भरीका सोका गाक्काईका युवाहरूले समुदायको लागि के गर्न सकिन्छ भनी सोच थाले र त्यसतर्फ विभिन्न पहलहरूको शुरुवात गरे। रातको समयमा समुदायको सुरक्षार्थ कोही कोही सदस्यहरूले स्वयंसेवकका रूपमा कार्य गरे।

वातावरणीय तथा प्राकृतिक संरक्षणका अन्य समूहले भने वरपरका प्राकृतिक चीजहरूको रेखदेख गरे। कुनै समूहले वृक्षारोपण अभियान संचालन गरे भने कसैले भने स्थानीय परम्परागत संस्कृतिको नष्ट हुन नदिने कार्यमा लागिपरे।

यी क्रियाकलापहरूले मजबुत जरा गाड्ने र वास्तविक फल उवजाउनको लागि निश्चयनै थुप्रै वर्षहरू लाग्थ्यो। तर त्यो, धैर्यपूर्ण र हठ आवश्यक रहेको एक संघर्ष थियो।

बौद्धमार्गीका रूपमा यो एक जिम्मेवारी हो भनी सचेत युवाहरू आफ्नो जन्मभूमिको सुरक्षा र उन्नतिको लागि प्रतिबद्ध थिए।

उनीहरूले आफ्नो कार्य पढाई तथा गाक्काई क्रियाकलापहरूको दौरान यी कार्यलाई अडिगताका साथ निरन्तरता दिए। फलस्वरूप, थुप्रै क्षेत्रहरूमा संस्था प्रतिको बुझाइमा मजबुती छायो भने व्यक्तिहरूले सोका गाक्काई प्रति कृतज्ञ तथा सहानुभुति व्यक्त गर्न थाले।

अजेय संस्था निर्माणको लागि मुख्य कडी नै व्यक्तिहरू संगको आपसी सम्बन्धलाई कायम गर्नु नै हो। (Flowering NHR-15 p.335-36)